

ETELÄ-SAVON JÄRJESTÖKYSELYN 2018 KESKEISIMPIÄ TULOKSIA

Etelä-Savon yhdistykset tukevat asukkaiden hyvinvointia ja terveyttä monipuolisesti

Järjestöt Etelä-Savo -hankkeen järjestökyselyssä kohderyhmänä oli 1278 hyvinvointia ja terveyttä edistävää yhdistystä 12 eteläsavolaisesta kunnasta. Vastaus kyselyyn saatiin kolmannekselta (n=435), joten vastausprosentiksi muodostui 34. Kyselyyn vastanneiden yhdistysten toimialat jakoutuivat seuraavasti:

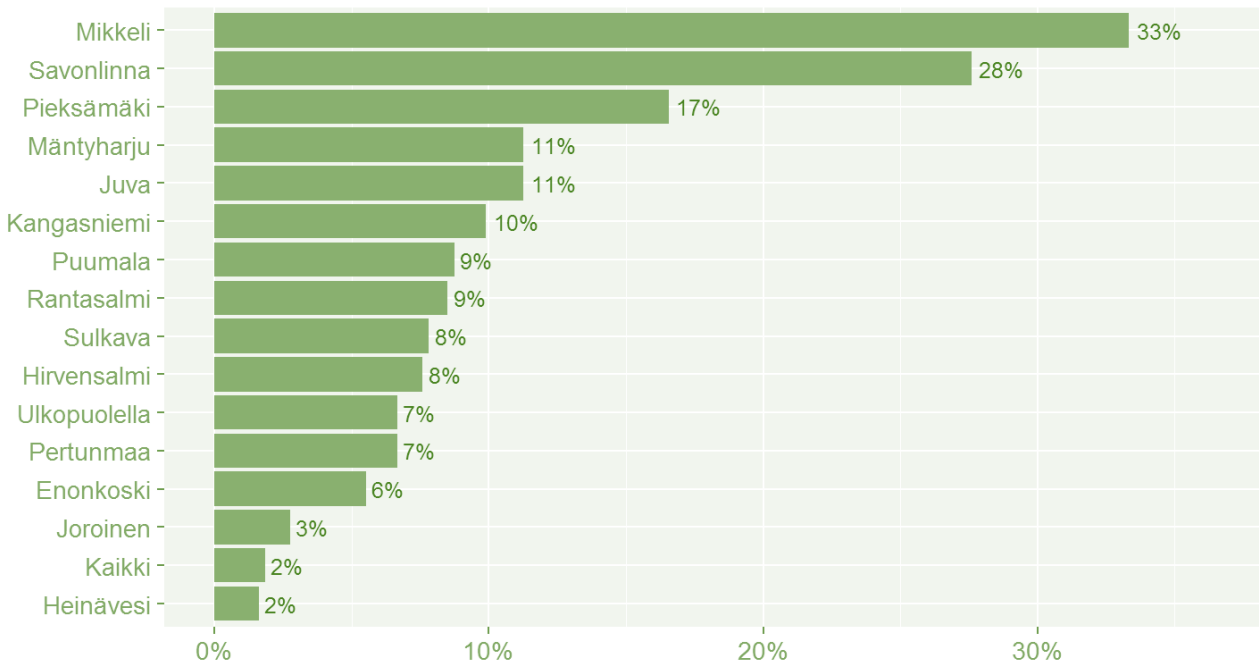

*) Päihdejärjestöt 1 %, monikulttuurisuus, nuorisokasvatus ja muu kuin sote-yhteistyöorganisaatio yhteensä 1 %

Yhdistyksen kotikunnan mukaan tarkasteltuna määrällisesti eniten vastauksia saatiin Mikkelistä (32 %), Savonlinnasta (23 %) ja Pieksämäeltä (12 %). Keskikokoisten kuntien, kuten Mäntyharjun, Kangasniemen ja Juvan, yhdistysten vastausten määrä oli kunkin kunnan osalta noin 5 %. Pienistä kunnista erityisen hyvin vastauksia saatiin Puumalan yhdistyksiltä (4 %). Maakunta- ja sote-uudistuksen yhteydessä maakuntaa ovat vaihtamassa Joroinen ja Heinävesi, joten kyseisten kuntien yhdistykset eivät olleet kyselyn kohderyhmänä.

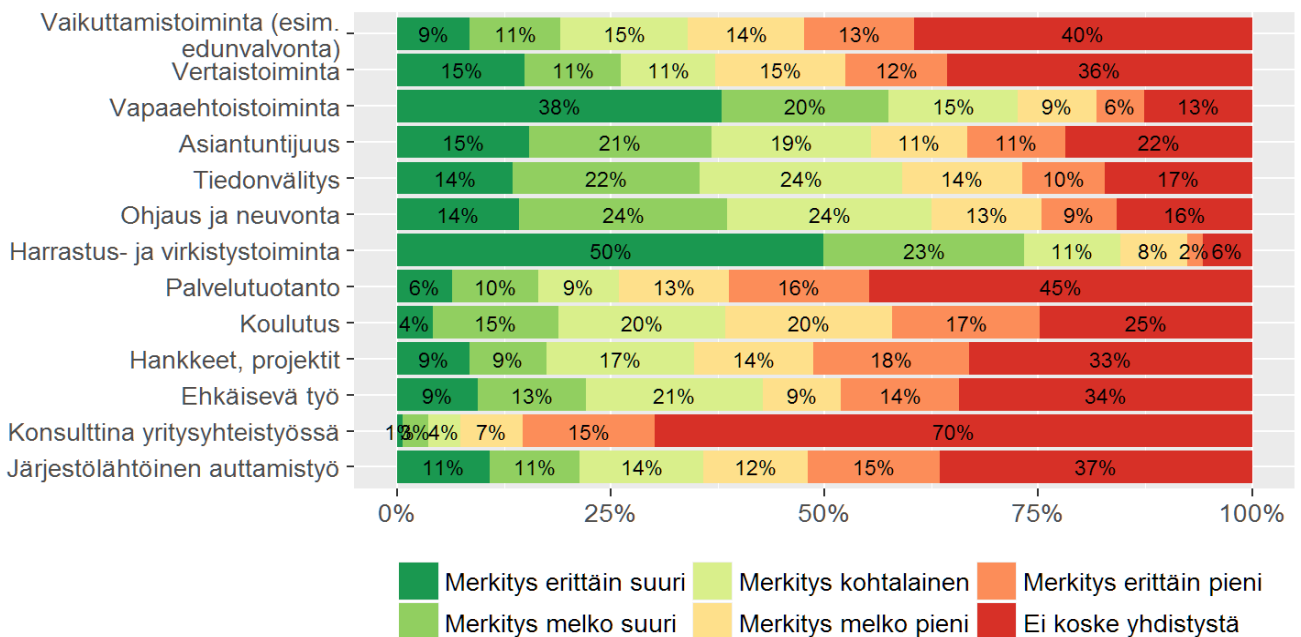
Kyselyyn vastanneella yhdistyksellä voi olla toimintaa yhdessä tai useammassa kunnassa. Yhdistyksistä suurin osa (17-33 %) toimi kaupunkikunnissa ja 2-11 % keskikokoisissa ja pienissä kunnissa. Kyselyyn vastanneista kahdeksalla yhdistyksellä oli toimintaa kaikissa eteläsavolaisissa kunnissa ja 29:llä myös maakunnan ulkopuolella sijaitsevilla kunnissa.

Missä kunnassa/kunnissa yhdistyksellänne on toimintaa? (n=435)

Etelä-Savon hyvinvointia ja terveyttä edistävien yhdistysten tärkein painopiste oli harrastus- ja virkistystoiminta (merkitys erittäin tai melko suuri 73 %). Toisella sijalla oli vapaaehtoistoiminta (58 %). Sosiaali- ja terveystalalla toimivat yhdistykset (29 % vastaajista) kertoivat, että vapaaehtoistoiminta (70 %), vertaistoiminta (63 %) sekä tiedonvälitys (59 %) olivat toiminnan keskiössä. Kaikkien vastausten osalta suurimmat painopiste-erot kunnittain syntyivät hankkeissa ja projekteissa sekä palvelutuotannossa.

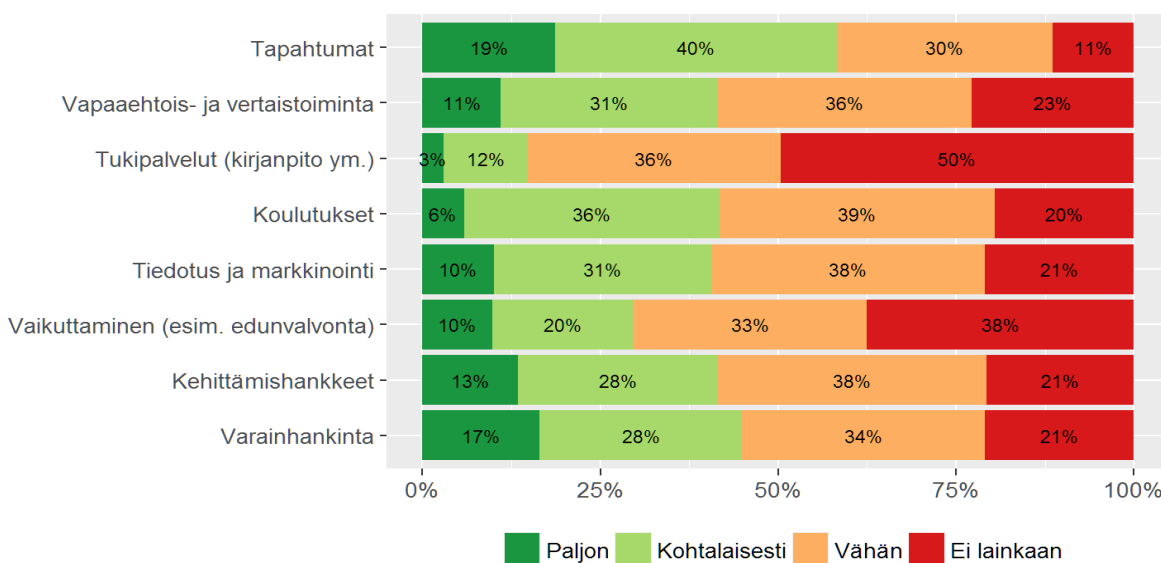
Minkälainen painopiste seuraavilla toiminnoilla on yhdistyksessänne?

Yhdistykset ilmaisivat hyötывänsä yhteistyöstä toisten yhdistysten kanssa – motivaattorina toimintaympäristössä tapahtuvat muutokset

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä yhteistoiminta julkisen sektorin toimijoiden kanssa on tärkeää. Yli puolet (55 %) kaikista kyselyyn vastanneista yhdistyksistä oli sitä mieltä, että heillä olisi halukkuutta yhteistyön lisäämiseen myös toisten yhdistysten kanssa. Tapahtumat (59 %) ja varainhankinta (45 %) nousivat tärkeimmiksi yhteistyön muodoiksi tulevaisuudessa. Kiinnostusta yhteistyöhön oli eniten sosiaali- ja terveysalan yhdistyksillä (82 % kaikista sote-vastaajista) ja seuraavaksi eniten urheilu- ja liikuntaseuroilla (53 % omasta vastaajaryhmästä).

Missä asioissa kaipaatte yhteistyön lisäämistä?

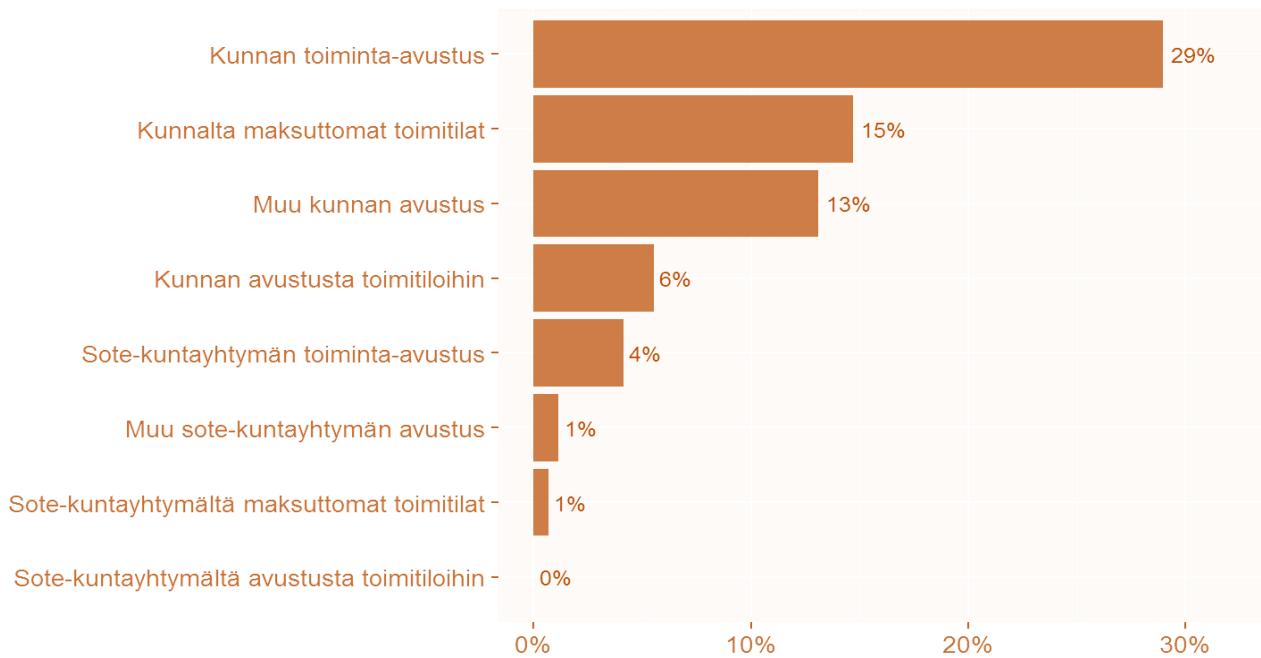
Yhdistysten tulevaisuus on vaarassa, jollei toimintaedellytyksiä varmisteta jatkossa

Yhdistysten toimintaedellytysten turvaaminen tulevaisuudessa on kaikkien etu. Kunnilta saadun toiminta-avustuksen varassa toimi 29 % vastaajista. Mikkelin seudun sosiaali- ja terveysalan yhdistyksistä Essote-kuntayhtymältä sai toiminta-avustusta 4 % vastaajista.

Maksuttomia kunnan toimitiloja oli käytössä 15 %:lla ja rahallista avustusta tiloihin sai 6 %:a kaikista yhdistyksistä. Kuntakohtaisesti tarkasteltuna kunnan avustusta toimitiloihin tai maksuttomia tiloja saivat etenkin Enonkosken, Pertunmaan ja Pieksämäen yhdistykset.

Yhdistykset saivat avustuksia sekä monenlaista muuta tukea kunnilta, seurakunnilta ja omilta liitoiltaan. Sosiaali- ja terveysalan yhdistysten kohdalla yhtenä rahoittajana mainittiin Sosiaali- ja terveysjärjestöjen avustuskeskus STEA.

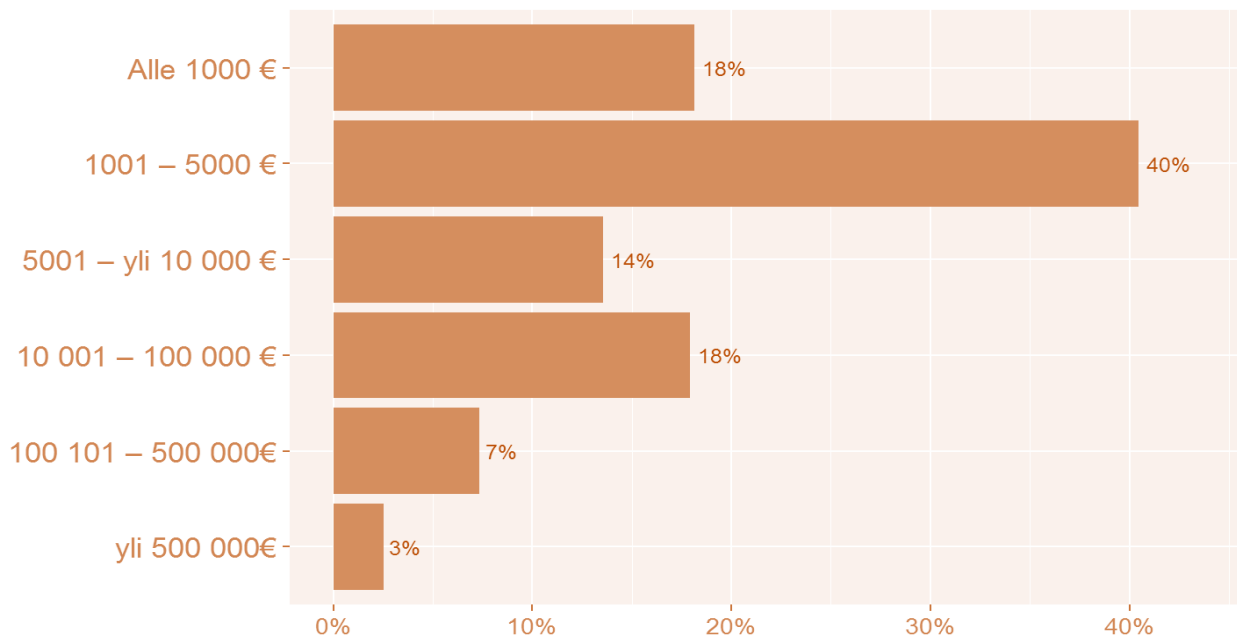
Yhdistyksen saamat tuet (n=435)

Etelä-Savossa on paljon pienillä vuosibudjeteilla toimivia yhdistyksiä, mutta myös sellaisia, jotka toimivat työnantajina

Yli puolet maakunnan yhdistyksistä tulee toimeen alle 5000 euron vuosikuluilla. Kaikista kyselyyn vastanneista yhdistyksistä 22 %:lla oli palkkaa saavia työntekijöitä. Heistä 60 % työllisti 1-3 kokoaikaista henkilöä ja 18 % 4-6 kokoaikaista henkilöä. Lisäksi maakunnassa oli muutama yli 50 henkilöä työllistävä palveluja tuottava yhdistys.

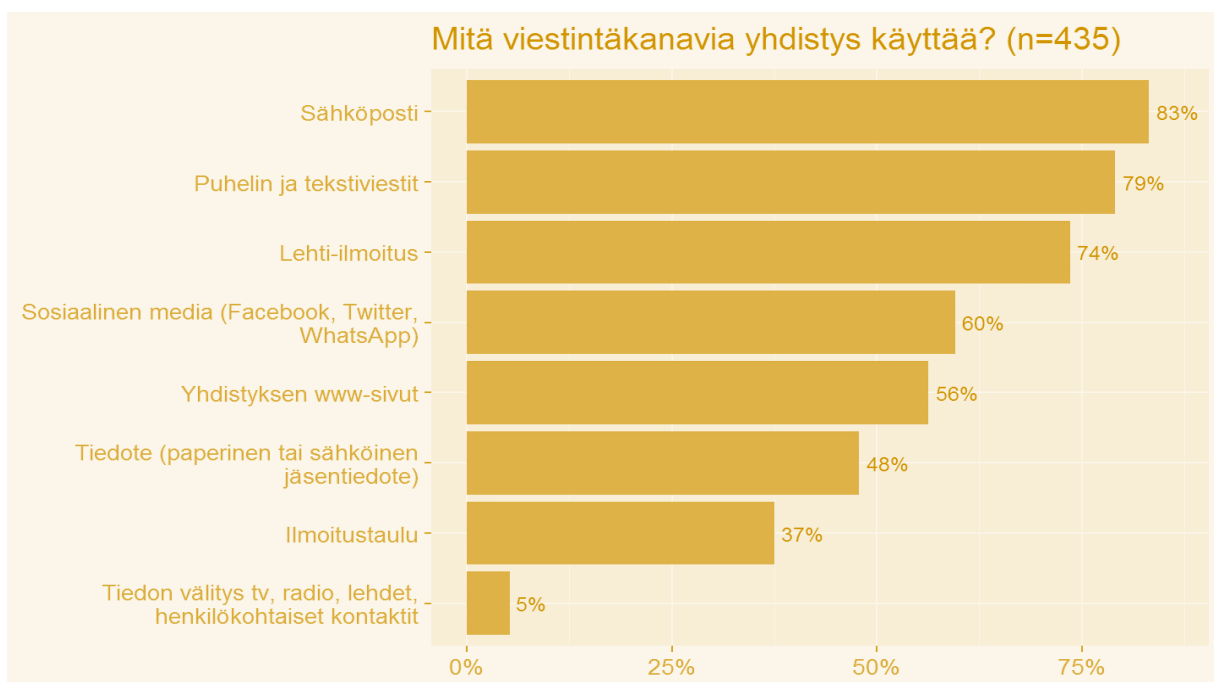
Yhdistyksen talouden kokoluokka vuonna 2017 (n=435)

Viestinnän tarpeet ja muodot ovat muutoksessa, joten yhteiselle yhdistysportaalille olisi tarvetta

Jokainen yhdistys jakaa tietoa jäsenilleen ja yhteistyökumppaneille. Maakunnan yhdistykset viestivät pääsääntöisesti sähköpostin avulla (83 %) sekä puhelimella (79 %). Lehti-ilmoittelu, paperiset ja sähköiset tiedotteet olivat paljon käytettyjä kanavia. Uusina, kahden suuntaisen viestinnän muotoina oli otettu käyttöön WhatsApp- ja Facebook-ryhmiä.

Maakunnan yhteisen viestintäalustan ns. yhdistysportaalin kehittämisen kannalla oli puolet vastaajista (50 %) ja noin kolmasosa ei osannut ottaa kantaa asiaan (30 %). Odotukset sen aikaansaamiseksi tulivat maakunnan kaupungeissa toimivilta yhdistyksiltä.

Yhdistystoiminnan kehittämisessä on kysymys yhteistyöstä ja uudenlaisesta kumppanuudesta

Maakunnallisen yhteistyörakenteen luominen nähtiin myönteisenä asiana osana maakunta- ja sote-uudistuksen valmistelua. Vastaajista 43 % kannatti järjestöneuvottelukunnan tmv. toimielimen asettamista ja 37 % ei ilmaissut kantaa asiaan. Kannatus oli suurinta Mikkelissä kotipaikkaa pitävillä yhdistyksillä.

Tarvetta muutosvalmennukseen tai muuhun kehittämistyön tukeen ei juurikaan tunnistettu. Sosiaali- ja terveysalan yhdistykset poikkesivat yleisestä mielipiteestä, sillä yhdistyksistä reilu puolet (56 %) toivoivat tukea yhdistystoiminnan kehittämiseen.

Järjestökyselyn toteutus alkuvuonna 2018

Kyselyn teki Järjestö 2.0 Etelä-Savon maakunnallinen hanke, jota rahoittaa sosiaali- ja terveysministeriö Veikkauksen tuotolla. Järjestöt Etelä-Savo -hanketta hallinnoi SOSTE Suomen sosiaali ja terveys ry.

hankepäällikkö Anita Hahl-Weckström ja hankekoordinaattori Tuula Narvola